

Utrecht, vrijdag 31 maart 2023

Excellentie, mevrouw de minister,

Twee maanden geleden stonden wij met een kleine groep SW'ers in de hal van uw ministerie. U heeft toen rechtstreeks uit de monden van de doelgroep zelf kunnen horen hoe moeilijk deze mensen het hebben. Ik herinner mij het verhaal van een vakbondskaderlid die sprak over een collega die iedere keer maar weer moest kiezen tussen óf fatsoenlijk eten kopen, óf benzine voor zijn brommertje om naar het werk te gaan. Hij koos voor het laatste omdat bij een andere keuze zijn financiële problemen nog groter zouden worden. De aanwezigen, waaronder ikzelf, waren er allemaal getuige van hoezeer deze verhalen u aangrepen. U bent van goede wil. Zoveel is mij wel duidelijk. Maar empathie is mooi, het lost echter geen problemen op. Daarvoor zijn daden nodig.

Hyperinflatie

Sinds bijna een jaar zijn de bonden bezig met het openbreken van de cao Sociale Werkvoorziening (SW) en de cao Aan De Slag (ADS). Deze langlopende cao's zijn afgesloten voordat de hyperinflatie toesloeg. Ook toen waren ze overigens al geen vetpot. Uiteraard zijn we begonnen met het aanspreken van de werkgeversdelegatie. Zo hoort dat ook aan de cao-tafel. Maar de sociaal ontwikkelbedrijven zijn een bijzondere sector. Zinnebeeldig staat er aan de cao-tafel altijd een lege stoel. Die van de Rijksoverheid. Ze praat nooit direct mee, is nooit direct aanspreekbaar, maar bepaalt wel in hoge mate het resultaat dat ik als cao-onderhandelaar aan die cao-tafel kan bereiken.

Financiële tekorten

Dat dat enorm frustrerend kan zijn blijkt nu. We weten dat de branche in de regel met grote financiële tekorten kampt. In de regel moeten de gemeenten flink bijpassen om de SW en ADS gefinancierd te krijgen. Het geld dat men vanuit Den Haag krijgt, is simpelweg niet dekkend. En er is voor deze branche geen fatsoenlijke arbeidsvoorwaardenruimte geregeld. Ik begrijp niet hoe het mogelijk is dat er nog altijd geen financiering is geregeld voor de cao Aan de slag. Je hoeft dan geen wiskundige of Master of Business Administration te zijn om de conclusie te trekken dat dat op enig moment spaak gaat lopen. Vooral in een crisissituatie als deze.

En daarmee is mijn cirkel rond. Het betekent voor mij, mevrouw de minister, dat ik ook u als medeverantwoordelijke moet aanspreken in het belang van mijn mensen, de doelgroep. Dit geheel in weerwil met wat aan de cao-tafel gebruikelijk is. Dat realiseer ik me heel goed. Maar er moet echt snel iets gebeuren voor onze mensen. U kunt er samen met de werkgevers iets aan doen. Dus, nogmaals, spreek ik ook u aan.

Krapte arbeidsvoorwaardenruimte

Het is onverteerbaar dat er in allerlei branches in de publieke sector nu flinke cao-verhogingen worden afgesproken, maar juist deze mensen achterblijven. En waarom? Omdat ze geen pressiemiddelen hebben? Geen trekkers waarmee ze de wegen kunnen blokkeren? Niet kunnen dreigen met het niet te laten rijden van bussen, of het niet ophalen van vuilnis? Dat zou toch laf zijn! Ik hoop en verwacht dat mijn overheid zich niet op deze manier laat kennen.

Mevrouw de minister, ik rond mijn bijdrage af. Vandaag zijn wij bij elkaar voor het pensioen van de doelgroep. Een buitengewoon belangrijke arbeidsvoorwaarde. Want iemand die fulltime vijf dagen per week werkt, werkt tegenwoordig, zoals bekend, één dag voor zijn pensioen. Ook op dit vlak voelen wij de krapte aan arbeidsvoorwaardenruimte. We zijn goed op weg om een gedegen nieuwe pensioenregeling te realiseren. Daar ben ik van overtuigd. Toch is het daarbij hinderlijk dat het

draaien aan de knop van de premie eigenlijk bij voorbaat een 'no go area' is. Onze pensioenpremie is momenteel in beton gegoten en ligt op 23,8% van de pensioengrondslag. Werkgevers willen/kunnen geen cent meer betalen en werknemers kunnen geen eurocent extra eigen bijdrage meer missen. Want als je moet kiezen tussen benzine voor je brommertje om naar je werk te gaan of een goede maaltijd, ligt een hogere eigen bijdrage voor je pensioenregeling al helemaal buiten je bereik. Dat levert uitdagingen op, onder meer m.b.t. het Nabestaandenpensioen. Dus ook hier zou een wat ruimer arbeidsvoorwaardenjasje ons zeker helpen.

Nico Foppen

CNV-bestuurder